

خرید نفت هند از ایران ادامه دارد

● سفیر هند در تهران گفت: «خرید نفتی هند از ایران قطع نشده و ادامه خواهد داشت که برای آن نیز از مکانیسم رویه‌ای استفاده می‌شود».
به گزارش «ایسنا»، سوراب کومار در مورد آخرین مراودات نفتی ایران و هند و همچنین ایجاد کانال مالی برای انجام مبادلات مالی گفت: «خرید نفت هندوستان از ایران تا به امروز قطع نشده و به طور متوسط ماهانه ۱.۲۵ میلیون تن خرید داشته‌ایم که این امر قطعاً ادامه‌دار خواهد بود». او در ادامه گفت: «برای این مسئله از مکانیسم رویه‌ای استفاده کرده و با UCO بانک کار خواهیم کرد که سازوکار آن تا یکی، دو هفته آینده مشخص می‌شود».
سفیر هند در ایران در آستانه پایان مأموریت خود درباره مشخص‌شدن سفیر بعدی کشور هندوستان گفت: «بله، پیش از این در دهه ۹۰ میلادی دیپلماتی از طرف دولت هند در ایران حضور داشت که به زبان فارسی هم مسلط بود، اکنون در جای دیگری مأموریت دارد که به‌زودی از طرف وزارت امور خارجه کشورمان راهمایی می‌شود تا برای انجام مأموریت به ایران بیاید».

راه‌اندازی سازوکار هندی در حالی است که پیش از این سوئیس هم از راه‌اندازی سازوکاری با ایران برای فروش کالاهای اساسی، از جمله دارو و مواد غذایی به ایران خبر داده بود. از سوی دیگر فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، نیز از راه‌اندازی سازوکار ویژه مالی اتحادیه اروپا تا پایان سال جاری میلادی سخن گفته بود.

حضور نیروهای آمریکایی در منطقه از ابتدا هم اشتباه بود

● **ایرنا:** سخنگوی وزارت خارجه در پاسخ به پرسش خبرنگاران درخصوص اعلام خروج نیروی‌های آمریکایی از خاک سوریه گفت: «اصولا ورود و حضور نیروهای آمریکایی در منطقه از ابتدا اقدامی اشتباه، غیرمنطقی، تنش‌زا و التهاب‌آفرین بوده و همواره از عوامل اصلی بی‌ثباتی و ناامنی در منطقه به شمار می‌رود». بهرام قاسمی گفت: «بررسی دقیق تاریخ تحولات منطقه در دهه‌های اخیر و تا امروز نیز نشان می‌دهد حضور عنصر خارجی با بهانه‌های مختلف در این منطقه مهم و حساس جز تنش و بی‌ثباتی و تشدید اختلافات نمری نداشته است». پنجشنبه هفته گذشته رئیس‌جمهوری آمریکا اعلام کرد نیروهای نظامی این کشور از سوریه خارج می‌شوند. وزیر خارجه آمریکا هم گفت که این تصمیم ترامپ برای خروج از سوریه با مشورت مقامات عالی این کشور گرفته شده و او هم در این زمینه با رئیس‌جمهوری گفت‌وگو کرده و با آن موافق است.اما به دنبال این تصمیم، جیمز متیس، وزیر دفاع آمریکا گفته می‌شود با ترامپ اختلاف‌نظرهایی داشته، از سمت خود کناره‌گیری کرد و در متن استعفا‌ی خود خطاب به ترامپ نوشت: «با توجه به اینکه شما حق دارید وزیر دفاعی داشته باشید که دیدگاه‌هایش با دیدگاه‌های شما در این خصوص و موضوعات دیگر همخوانی بیشتری داشته باشد، فکر می‌کنم بهتر است من از سمتم کناره‌گیری کنم».

تعمید از تمدید معافیت عراق

● **ایسنا:** نخست‌وزیر عراق در گفت‌وگو با وزیر خارجه آمریکا از تصمیم این کشور برای تمدید ۹۰ روزه معافیت عراق از تحریم‌های واشنگتن علیه تهران تمجید کرد. به گزارش «خبرگزاری المداد»، عادل عبدالمهدی، نخست‌وزیر عراق، دیروز در گفت‌وگوی تلفنی با مایک پمپئو، از تصمیم آمریکا در رابطه با تمدید معافیت عراق برای خرید برق از ایران به مدت ۹۰ روز و توافق در رابطه با جلوگیری تعامل با این موضوعات از طریق تعمیق روابط دو کشور تمجید کرد. بر اساس این گزارش، در این تماس تلفنی در رابطه با برخی مسائل منطقه، از جمله تحریم‌های آمریکا برای خروج از سوریه بحث و تبادل‌نظر شد. عادل عبدالمهدی در این گفت‌وگو تأکید کرد که تمامی این مسائل در دیدارهایی که قرار است میان دو طرف برگزار شوند مورد بحث قرار خواهد گرفت. به گزارش «پلاتس»، به نقل از مقامات آگاه، عراق با معافیتی که روز چهارشنبه از آمریکا دریافت کرد، می‌تواند به واردات برق و گاز از ایران ادامه دهد. هم‌زمان با منقضی‌شدن معافیت ۴۵ روزه، واشنگتن به عراق یک معافیت ۹۰ روزه برای واردات برق و گاز از ایران داده است. این اقدام به عراق فرصت می‌دهد راه‌هایی برای پرداخت پول واردات از ایران بدون استفاده از دلار آمریکا پیدا کند. واردات از ایران حدود ۳۰ درصد از ۱۴ هزار مگاوات مصرف روزانه برق عراق را تأمین می‌کند و کاهش این میزان عرضه، تأثیر مخربی روی اقتصاد عراق خواهد داشت. پیش از این، عراق به دلیل ناتوانی خود برای تولید برق کافی، از آمریکا معافیتی ۴۵ روزه برای ادامه تجارت با ایران دریافت کرده بود. هشت کشور دیگر نظیر چین، هند و ژاپن نیز از آمریکا معافیتی شش‌ماهه برای کاهش واردات خود دریافت کرده بودند.

politics@sharghdaily.ir

«افراد بسیاری در کشور ما مخالف متن این توافق هستند، افرادی که قدرت هم دارند و صدایشان هم شنیده می‌شود ولی شما می‌بینید که دولت تا الان به آنچه درباره آن متعهد شده بود، پایبند باقی مانده است.» وزیر خارجه کشورمان تأکید کرد: ما هیچ‌وقت به دنبال حذف هیچ کشوری نبوده‌ایم. برعکس، این سعودی‌ها بوده‌اند که به دنبال صدمه‌زدن به ما هستند ولی چون موفق نمی‌شوند، ما را به توسعه‌طلبی متهم می‌کنند. محمدجواد ظریف هفته گذشته که برای شرکت در نشستی بین المللی به قطر رفته بود، در مصاحبه‌ای با هفته‌نامه لویون فرانسه درباره موضوعات روز سیاست خارجی صحبت کرد. لویون (Le Point) یکی از سه مجله هفنگی معتبر فرانسه و یکی از مقبول‌ترین هفته‌نامه‌ها در جهان است که از سال ۱۹۷۲ تأسیس شد. این مجله از نظر خط‌مشی سیاسی میانه‌رو به شمار می‌آید و دفتر مرکزی آن در پاریس قرار دارد. ظریف در این گفت‌وگو جمله امام درباره اسرائیل را نیز توضیح داده است. بخش‌هایی از این مصاحبه را به نقل از ایسنا در ادامه بخوانید:

● **آیا امروز می‌توان از ائتلاف جدیدی در خاورمیانه بین تهران، دوحه و آنسکارا در برابر محسوری از واشنگتن، تل‌آویو و ریاض سخن گفت؟**

ما هیچ‌وقت دنبال دیگری با هیچ‌کس نبوده‌ایم. جمهوری اسلامی ایران همواره مدافع همکاری با همه کشورهای منطقه خلیج‌فارس بوده است. برعکس، عربستان‌سعودی بوده که به دنبال دیگری با ایران در خاورمیانه است و این کار را با حمله به یمن یا محاصره (اقتصادی) یمن انجام داده است. وقتی همسایه قطری ما به‌ستادن راه‌های ارتباطی‌اش مواجه شد، ما تلاش کردیم مانع محروم‌شدن مردم قطر از نیازهای اولیه‌شان برای زندگی شویم. این دقیقا همان چیزی است که ما در سال ۱۹۹۰ زمانی که کویت از سوی عراق مورد حمله قرار گرفت، انجام دادیم. اگر کسی در آینده هم چنین اقدامی را درخصوص عربستان انجام دهد، واکنش ما همین خواهد بود.

● **با تحریم‌های زمینی، هوایی و دریایی کشور قطر توسط محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان به دنبال اعمال فشار بر این امیرنشین بوده است تا ایران قطع رابطه کند. آیا نتیجه این کار برعکس نبوده است؟**

دقیقا این همان چیزی است که اتفاق افتاده است. ۴۰ سال است که سیاست‌های عربستان‌سعودی نتایج معکوسی به نسبت آنچه انتظار داشته است، می‌دهند. به یاد داشته باشید که عربستان‌سعودی [در سال‌های جنگ عراق با ایران که از ۱۹۸۰ تا ۱۹۸۸ طول کشید] ۷۵ میلیارد دلار به صدام حسین کمک کرد. صدام در ادامه چه کرد؟ از همان تسلیحاتی که به او داده شده بود، علیه خود آنها استفاده کرد [جنگ اول خلیج‌فارس در سال‌های ۱۹۹۰ تا ۱۹۹۱] این سیاست از همان ریشه اشتباه است. چراکه ما شدیدم عربستان‌سعودی در لبنان، سوریه، عراق، یمن، افغانستان و قطر هم همان اشتباه را تکرار می‌کند! این به آن معناست که عربستان به دلیل خصومت‌هایش با ایران، سیاست‌هایی را درخصوص هرکدام از این کشورها دنبال کرده که نتیجه معکوس داشته و به سوی خود ریاض برگشته‌اند.

● **شما تأیید می‌کنید که قصد دارید با همه کشورهای منطقه همکاری کنید اما رهبران و مردمان این کشورها به‌نوعی احساس ترس واقعی درباره نیت توسعه‌طلبانه جمهوری اسلامی ایران در منطقه دارند؟**

مشکل منطقه ما عربستان‌سعودی است. (این کشور) تلاش دارد با حمایت آمریکا، فرانسه و انگلیس، ایران را از خاورمیانه محو کند یا حداقل منزوی کند. عربستان در هر جایی که اقدامی انجام می‌دهد، فقط با انگیزه خصومت با ایران است. درحالی‌که این سیاست هیچ نتیجه‌ای نداده است، آنچه بر سر منطقه آمده است، نتیجه اقدامات ما نیست بلکه نتیجه آن چیزی است که ریاض انجام می‌دهد. آنچه به ما مربوط می‌شود این است که مدت‌هاست به این نتیجه رسیده‌ایم که ما نمی‌توانیم عربستان‌سعودی را از خاورمیانه حذف کنیم. چون بحث بر سر یک قدرت منطقه‌ای است که نمی‌تواند حذف شود. ما هیچ‌وقت به دنبال حذف هیچ کشوری نبوده‌ایم. برعکس، این سعودی‌ها بوده‌اند که به دنبال صدمه‌زدن به ما هستند ولی چون موفق نمی‌شوند، ما را به توسعه‌طلبی متهم می‌کنند.

● **شما تأیید می‌کنید که هیچ‌وقت به دنبال حذف هیچ کشوری نبوده‌اید، ولی آیت‌الله خمینی در سال ۱۹۷۹ اعلام کرد که «اں‌السعود» مشروعیت خادم الحرمين الشریفین؛ یعنی مکه و مدینه به‌عنوان دو مکان مقدس اسلام را ندارد؟**

ببینید امروز دنیااست که این موضوع را تأیید می‌کند.

دیپلماسی

در گفت‌وگوی ظریف با هفته‌نامه لویون فرانسه رخ داد

فرار از تله فرانسوی

امروز کشورهای مختلفی این موضوع را بیان می‌کنند که عربستان‌سعودی قادر به مدیریت مکه نیست. ما اندکی قبل از بقیه جهان این را متوجه شدیم. درمقابل، ما هیچ‌وقت اقدامی علیه دولت عربستان‌سعودی انجام ندادیم. ایران سالانه ۸۰ هزار زائر برای حج می‌فرستد که یکی از بزرگ‌ترین اعزام‌های زوار در دنیاست. ● **چند روز پیش ایران تأیید کرد که آزمایش موشکی جدیدی داشته که از سویی غربی‌ها محکوم شد. آیا شما نگرانی‌ای را که این برنامه موشکی به‌وجود می‌آورد درک می‌کنید؟**

اول اینکه برنامه موشکی ایران هیچ چیز غیرقانونی در خود ندارد. هیچ چیزی وجود ندارد که خلاف این را ثابت کند. پیش از این، قطع‌نامه ۱۹۲۹ از ایران می‌خواست این فعالیت‌ها را متوقف کند، ولی این متن هم دیگر وجود ندارد.

● **برخی تأیید می‌کنند که این موشک‌ها می‌توانند حامل سلاح اتمی باشند و آزمایش‌هایی که شما انجام می‌دهید برخلاف «روح توافقی هسته‌ای» ایران است؟**

کمی صبر کنید... قطع‌نامه ۲۲۳۱ سازمان ملل [که توافق هسته‌ای ایران را تأیید کرد]، در هیچ موردی از «روح» یا هر چیز دیگری دراین‌باره حرف نمی‌زند. متن قطع‌نامه از ایران می‌خواهد موشک حامل کلاهک هسته‌ای نسازد. ما برنامه هسته‌ای (نظامی) نداریم. درعین‌حال، هدف توافق هسته‌ای ایجاد اعتماد است تا ایران به سلاح اتمی مجهز نشود. در نتیجه، کشوری که بمب اتمی نداشته باشد، نمی‌تواند حامل‌های این بمب‌ها را هم داشته باشد، چراکه اگر شما به ساخت سلاح‌های کشتار جمعی علاقه‌مند باشید، دیگر روی موشک‌های دقیق (نقطه‌زن) سرمایه‌گذاری نمی‌کنید، زیرا موشکی که کلاهک هسته‌ای حمل می‌کند، می‌تواند در یک یا ۱۰ کیلومتری هدفش هم برخورد و عمل کند، بنابراین موشک‌هایی که ما توسعه می‌دهیم برای حمل کلاهک هسته‌ای نیستند.

● **آمانوئل مکرون به دفعات نگرانی‌هایی را که برنامه موشکی (ایران) برای غرب ایجاد می‌کند خاطرنشان و همچنین واهمه کشورهای منطقه را نیز بازگو کرده است. وی علاقه‌مند است که این موضوع در یک توافق گسترده (فراگیر) با ایران مورد بررسی قرار گیرد؟**

فرانسه هر سال میلیارد‌ها دلار اسلحه به امارات متحده عربی و عربستان‌سعودی می‌فروشد. فقط آمارهای مربوط به خاورمیانه را ببینید. سال گذشته خریدهای تسلیحاتی امارات متحده عربی بالغ بر ۱۴ درصد کل خریدهای منطقه بوده است و خریدهای نظامی عربستان‌سعودی نیز به ۳۱ درصد کل خریدهای تسلیحاتی منطقه رسیده است، درحالی‌که ایران تنها یک درصد از این خریدها را تشکیل می‌دهد! بعد هم بیایید روی بودجه نظامی هر کشور تمرکز شوید. سال گذشته بودجه نظامی امارات متحده عربی بالغ بر ۲۲ میلیارد دلار بوده، درحالی‌که بودجه نظامی عربستان به ۶۹ میلیارد دلار رسیده، درحالی‌که بودجه نظامی ایران زیر ۱۶ میلیارد دلار است. خب الان نسبت بودجه نظامی بر اساس جمعیت را حساب کنید. بالاترین میزان در منطقه متعلق به امارات است، یعنی دو هزارو ۵۰۰ دلار هزینه نظامی برای هر نفر از جمعیت کشور، این رقم برای عربستان بیش از دو هزار دلار برای هر نفر است، درحالی‌که در ایران این رقم ۱۵۰ دلار است.

● **این آمارها یعنی چه؟**

از منظر درصدبندی خریدهای تسلیحاتی یا بودجه نظامی سرانه، کشوری هستیم که کمترین رقم‌ها را به خود اختصاص داده است. از بُعد بودجه نظامی جهانی نیز در رده کشورهای دارای کمترین بودجه نظامی در منطقه خاورمیانه هستیم. درحال‌حاضر سؤال این

نوامبر به اجرا گذاشته شده است. آیا این تحریم‌ها به اقتصاد ایران ضربه‌ای زده‌اند؟

این تحریم‌ها تأثاری زیان‌بار روی زندگی انسان‌ها دارند. ولی در هر حال، خیلی کمتر از آن چیزی بوده است‌که مردم هراس آن را داشتند. بعد از دور دوم تحریم‌ها، دولت تدبیر را برای بالابردن ارزش ریال ایران در برابر دلار به کار گرفته که در نوع خود یک موفقیت بوده است (ریال ایران از ابتدای سال جاری ۷۰ درصد ارزش خود را از دست داده بود- توضیح سردبیر، با گذشت زمان شاهد موفقیت‌هایی خواهیم بود.

ولی آمریکایی‌ها یک هدف مشخص و دقیق از این تحریم‌ها دارند. یکی از این اهداف، اعمال فشار روی مردم است؛ بنابراین باید از اینکه نشان می‌دهند در کنار مردم ایران هستند دست بردارند. هدف دیگر تغییر سیاست‌های ما است که به این هدف نخواهند رسید.

● **خروج آمریکا از توافق هسته‌ای یک بحران اقتصادی و همچنین نارضایتی‌های مردمی برای کشور به وجود آورد. بااین‌حال وقتی ما از ایرانی‌ها می‌پرسیم که چه کسی مسئول این وضعیت است، آنها شما را مقصر می‌دانند. متوجه این قضیه هستید؟**

مردم مشکلاتی را می‌بینند که متوجه زندگی روزمره آنان است و از خود می‌پرسند که چرا دولت آنها را حل نمی‌کند. این نشان‌دهنده یختری مردم ما است که به خود می‌گویند با وجود سیاست‌های اشتباه آمریکایی‌ها، این ایرانی‌ها هستند که خودشان مشکلاتشان را حل می‌کنند. مردم از دولت انتظارات فراوانی دارند. مردم نمی‌پذیرند که دولت همه این مشکلات را به گردن خارجی‌ها بیندازد. به نظر من این تغییر مثبت است. ولی واقعیت این است که دولت ترامپ تلاش می‌کند جمعیت ایران را زیر فشار قرار دهد و مردم علیه دولت به‌خیزند. ولی این موضوع هیچ‌وقت اتفاق نخواهد افتاد.

● **آیا نظر خود شما کم همین است؟**

من فکر می‌کنم که اروپایی‌ها تلاش‌هایی کرده‌اند ولی آدمایی این‌ را ندارند که به‌سای آن را بپردازند. آنها می‌خواهند شنا کنند بی‌آنکه خیس شوند. و رای پرونده هسته‌ای، روابط فرانسه و ایران، بعد از سوءقصد خنثی‌شده علیه تجمع سازمان منافقین در ولی‌پلنت و اتهام به ایران که این کار به سفارشان صورت گرفته است، تا حد زیادی دچار مشکل شده است. فرانسه در تهران سفیر ندارد و هیچ نماینده‌ای هم از تهران در پاریس حضور ندارد. آیا می‌توان از بحران (در روابط) سخن گفت؟ نه، ما روابطمان با هیچ بحرانی مواجه نیست. دیالوگ خوبی بین دو کشور وجود دارد، اگرچه اختلاف‌نظرهایی هم هست. درباره آنچه به ما مربوط می‌شود، فکر می‌کنیم که فرانسه نباید به عنوان پناهگاه تروریست‌ها مورد استفاده قرار گیرد؛ کسانی که بیش از ۱۲ هزار سوءقصد تروریستی در خاک ایران انجام داده‌اند و خون بسیاری از مردم ایران را به زمین ریخته‌اند. ولی این را هم تکرار می‌کنم که روابط ما با فرانسه خوب است و امیدواریم که بهتر هم شود.

● **شما دیپلمات بسیار معروف و محبوبی هستید و تلاش فراوانی برای به‌دست‌آوردن توافق هسته‌ای انجام دادید که اجازه داد کشورش زمانی به «شیطان بزرگ آمریکایی» نزدیک‌تر شود. ولی ایران یک چهره دیگر هم دارد؛ یعنی همان چهره‌ای که نگران‌کننده‌تر است: یعنی چهره قاسم سلیمانی، فرمانده نیروی خارجی [عملیات مرزورن]، سپاه پاسداران که رهبری نیروهای حامی ایران در سراسر خاورمیانه را بر عهده دارد. تصویر حقیقی ایران کدام است؟**

هر کدام از ما ایران هستیم. ایران کشوری دیکتاتوری نیست که فقط یک نفر به اسم آن حرف بزند. ایران کشوری است مثل فرانسه. یک دموکراسی است یا جریان‌های مختلفی که [می‌آیند] عبور می‌کنند و نظرات مختلفی درباره مسائل دارند. ولی این مهم‌ترین بخش موضوع نیست. وقتی ما درباره توافق هسته‌ای مذاکره کردیم آنها [آمریکایی‌ها] می‌گفتند ما نمی‌توانیم این توافق را اجرا کنیم، درحالی‌که سه سال است که ایران به آن احترام گذاشته است...

افراد بسیاری در کشور ما مخالف متن این توافق هستند. افرادی که قدرت هم دارند و صدایشان هم شنیده می‌شود ولی شما می‌بینید که دولت تا الان به آنچه درباره آن متعهد شده بود، پایبند باقی مانده است. به جای مخفی‌شدن در پشت حرف‌هایی از نوع، بعضی‌ها باید به حرف‌هایشان پایبند باشند و این‌وقت سخن بگویند که ما به وعده‌هایمان عمل نکرده بودیم.

● **در روز ۱۵ ژوئیه ۲۰۱۵، یعنی در فرای امضای توافق هسته‌ای، از شما مثل یک قهرمان در تهران استقبال شد. آیا تاکنون به رئیس‌جمهورشدن در ایران فکر کرده‌اید؟**

به هیچ‌وجه!

خلیج فارس میزبان ایران و آمریکا

هم‌زمانی رزمایش سپاه با ورود ناو هواپیمابر آمریکایی

ماه در منطقه مستقر خواهد بود. براساس گزارش خبرگزاری صدای آمریکا که بودجه آن را دولت آمریکا تأمین می‌کند، این گروه حمله ناو هواپیمابر برای «کمک به مبارزه علیه گروه تروریستی داعش در عراق و سوریه و جنگ افغانستان به کار گرفته می‌شود». علاوه بر این یکی از مقامات دفاعی آمریکایی در گزارش‌های اخیر تأیید کرده بود که آمریکا با تقویت حضور خود در منطقه، «بیامی» برای تهران دارد و آن‌طورکه به صدای آمریکا گفته «تنها دلیل حضور در آنجا نمایش قدرت به ایران است».

ادامه در صفحه ۱۵

ادامه از صفحه اول

دستاوردهای ۴۰ ساله بخش حقوقی و قضائی

...اما دربارۀ نکته دوم باید گفت «دستاوردها» یا «وظیفه» متفاوت است. هر «دستاوردی» می‌تواند در راستای «لباقی وظایف» باشد؛ اما هر انجام وظیفه و عملکردی، شایسته عنوان «دستاوردها» نیست. نگارنده بر این باور است که دستاوردهای نظام حقوقی-قضائی ایران را باید در «ابداعات»، «خلاقیات‌ها»، «نوآوری‌ها»، «استخراج نتایج مهم از مطالعات بنیادین» و نظایر آنها جست‌وجو کرد. اینکه ما در اموری پیشرفت داشته‌ایم، الزاما دستاوردها ما در آن موضوع نمی‌تواند باشد. برای مثال، «طرح کاداستر» که برای اولین‌بار در ایران و پس از سال‌ها آزمون و خطا و با بهره‌گیری از دانش روز جهانی در زمینه شناسایی املاک غیرمنقول از سوسی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اجرا شد، فی‌نفسه نمی‌تواند «دستاوردها نظام جمهوری اسلامی ایران در حوزه ثبت و مدیریت املاک و اموال غیرمنقول» باشد؛ چراکه اگر در جست‌وجوی دستاوردهای نظام جمهوری اسلامی ایران در حوزه مشخصی هستیم، باید وصف ماهیتی «جمهوری اسلامی» و نقش آن را در تحقق این دستاوردها بدریم. به بیان دیگر باید بگوییم به دلیل استقرار نظام جمهوری اسلامی در ایران که دارای این اوصاف ذاتی و ماهوی است، فلان طرح یا فلان اقدام صورت گرفت که چنان‌ت نتیجه درخشانی داشت، نه اینکه به موضوع مدیریتی که هر نظام حکومتی دیگر در هر جای دنیا - با هر نوع حکومت و ساختار ایدئولوژیک - می‌توانست انجام دهد به‌عنوان دستاوردها بنگریم!اگر ما با طرح مورد تمثیل «کاداستر» توانستیم مانع از تقلب و کلاهبرداری در حوزه اموال غیرمنقول و املاک‌شده و از «مالکیت متعارض» پلاک‌های ثبتی و زمین‌خواری و تغییر کاربری زمین‌ها و جرائم مرتبط به آن جلوگیری کنیم، قطعاً یک پیشرفت بزرگ و چشمگیر در عرصه خدمات اداری - حقوقی کشور داشته‌ایم و نباید و نمی‌توان آن را نادیده گرفت؛ اما بی‌شک این اقدام عالی و تأثیرگذار نمی‌تواند «دستاوردها نظام جمهوری اسلامی ایران در حوزه حقوقی و قضائی» قلمداد شود.
بسا این وصف به نمونه‌های دیگری مانند طرح موفق دفاتر خدمات الکترونیک قضائی، طرح موفق سامانه ثنا (اعلام‌رسانی از پرونده‌های قضائی) و نظایر آنها می‌توان اشاره کرد که با وجود اینکه موفقیت و پیشرفت چشمگیری است، «دستاوردها نظام جمهوری اسلامی ایران در امور حقوقی-قضائی» نمی‌تواند باشد، بلکه دستاوردهای مدیریتی در یک دوره معین از مدیریت دستگاه قضائی، در قیاس با دیگر دوره‌های مدیریت قوه قضائیه و البته موجب افتخار و سرافرازی بوده و خواهد بود. در مثالی دیگر، اگر یک دانشجوی مقطع کارشناسی یا کارشناسی ارشد، در مقطع و دوره تحصیلی خود رتبه نخست را به دست آورد و برترین و عالی‌ترین نمرات را کسب کند، پیشرفت فوق‌العاده‌ای داشته و وظایف خود را به‌خوبان یک «دانش‌جو» به نواحی و اکرمل انجام داده است؛ اما اخذ رتبه نخست و کسب نمرات ممتاز، نمی‌تواند دستاورده تحصیلی این دانشجو باشد! این در حالی است که اگر دانشجوی مزبور در دوران تحصیل به مطالعات و پژوهش‌های مهمی دست بزند و متعاقب آن بتواند چند جلد کتاب یا مقاله علمی منتشر کند، این را می‌توان «دستاورده علمی و تحصیلی» آن دانشجو دانست. به دیگر سخن، در شناسایی یک حرکت مؤثر و موفقیت‌آمیز به عنوان «دستاوردها» باید ضمن تعریف آن (تعریف دستاوردهای نظام جمهوری اسلامی ایران) نسبت به تبیین «ملاک قیاس» و «دوره زمانی قیاس» و «نتایج» ناشی از استقرار نظام حکومتی - با چنین ماهیت معنوسی و ایدئولوژی ویژه‌ای- محقق‌شده، اقدام کرد. آیا دستاوردهای «حقوقی-قضائی» ۴۰ سال گذشته را می‌خواهیم با دستاوردهای دوره مشروطیت تا پیروزی انقلاب اسلامی قیاس کنیم؟ آیا می‌خواهیم این دستاوردها را در مقایسه با دیگر نظام‌های حکومتی در جهان (از قبیل حکومت‌های کمونیستی، کاپیتالیستی، دموکراتیک، لیبرال، سکولار و...) مورد مقایسه و مذاقه قرار دهیم؟ نگارنده بر این باور است تنظیم و تبیین بخش مربوط به «دستاوردهای نظام جمهوری اسلامی ایران» بدون ورود و مداخله نهادهای «علمی-حقوقی» و «صنعتی-حقوقی» مستقل از حاکمیت، مؤثر نخواهد بود. در انتها با اشاره‌ای گذرا به ضرورت آسیب‌شناسی فرایند قانون‌گذاری، قضاوت و دادرسی، اجرای احکام و مسائل مرتبط با آنها در عرصه داخلی و بین‌المللی در طول عمر ۴۰ ساله نظام جمهوری اسلامی ایران، یادآوری می‌کند «تدوین الگوی پایه اسلامی ایرانی پیشرفت»، که در آن اهم مبانی و آرمان‌های پیشرفت و کمال، مراکز علمی-نخبگان و صاحب‌نظران را به بررسی عمیق ابعاد مختلف سند تدوین‌شده و ارائه نظرات مشورتی جهت تکمیل و ارتقای این سند فراخوانده‌اند، بدون آسیب‌شناسی ۴۰ سال فعالیت نظام جمهوری اسلامی ایران محقق نخواهد شد.
بعید می‌دانم حقوق‌دان و حقوق‌خوانده‌ای بر این باور باشد که ما در عرصه حقوقی-قضائی فاقد اشتباه بوده‌ایم؛ اگر کسی بر این باور است، پیشنهاد می‌کنم تاریخ پرفرازونشیب دادرسی حقوقی و کیفری در جمهوری اسلامی ایران، انحلال و احیای نظام دادرس‌اها، تدوین مقررات جزایی عدم اصلاح قانون تجارت، عدم بازیبنی و اصلاح قانون مدنی، تشدید و تعدیل اعمال مجازات‌ها در حوزه مواد مخدر، تعریف‌نکردن دقیق لایحه قضائی و تمییز آن از دیگر لواحی که ضمانت اجرا برای آنها تمهید شده است، عدم توقیف در کنترل جمعیت کیفری، تعدد و تکرر عناوین مجرمانه، تعارض در مبانی جرم‌انگاری رفتارهای اجتماعی و نمونه‌های دیگر را مطالعه‌ای هرچند کوتاه کند.